

F. BENKOVIĆ, *Žrtva Ifigenijina*, Dvorac Pommersfelden u Njemačkoj

Sebastijan). Ta se djela ističu izrazitim osobnim crtama, a posebno nervoznim potezima kista koji odaju utjecaj Magnasca. Snažni kolorizam, mistični ugođaji i produhovljenost likova karakteriziraju oltarnu sliku

I. BENKOVIĆ,
*Djevojka u
naslonjaču*

u Borgo S. Giacomo, dok oltarnu sliku u Veneciji odlikuju dramatska osvjetljenja i tamna smeđe-maslinasta skala. God. 1733. imenovan je dvorskim slikarom F. Carla von Schönborna — biskupa Bamberg i Würzburga. Za kapelu Rezidencije u Würzburgu naslikao je oltarne slike *Uznesenje Bl. Djevice Marije* i *Arhanđeo Mihovil* (koje će poslije zamijeniti Tiepolovi radovi), a za samu Rezidenciju kompozicije *Mojsije i Aron pred faraonom*, *Jakov i Rahela*, *Žrtva Jeftina* i *Salamunov sud* (nestale). Sačuvane fotografije otkrivaju u njima nove sastavnice Benkovićeve slikarstva, širok arhitektonski okvir, diskretnije svjetlosne kontraste, difuznija osvjetljenja i melodramatske naglaske. U tomu razdoblju slikari austr. i susjednih zemalja upoznavaju Benkovićevo slikarstvo koje im je »nordijskom« komponentom bilo blisko, a svojom mletačko-bolonjsko-lombardskom sintezom otvaralo nove mogućnosti boje i upotrebe svjetla (P. Troger, F. A. Maulpertsch, F. K. Pálko). Pred kraj života povlači se u dvorac porodice Attems u Gorici gdje i umire. Oko Benkovićeve života, a osobito oko njegova kasnog opusa postoji još niz otvorenih pitanja. Njegovo slikarstvo ostalo je dugo vremena neshvaćeno i tek je novija povijest umjetnosti uočila njegove prave vrijednosti. Danas se smatra umjetnikom izrazite izvornosti i izvanrednom pojavom u slikarstvu tal. settecenta.

LIT.: R. Pallucchini, Federico Bencovich, Rivista d'arte (Rim), 1930, 3. — *Isti*, Contributo alla biografia di Federico Bencovich, Atti del Reale Istituto veneto di scienze, lettere ed arti, 93, Venezia 1933 — 34. — *Isti*, Profilo di Federico Bencovich, La critica d'arte (Firenze), 1936. — F. Wittgens, Un nuovo dipinto di Federico Bencovich, ibid., 1938. — K. Prijatelj, Federico Benković, Zagreb 1952. — C. Fisković, Tragom Federika Benkovića, Anali — Dubrovnik, 1954. — G. Gamulin, Za Federika Benkovića, Peristil, 1961, 5. — T. Ionesco, Tre dipinti del Bencovich al Museo Brukenthal di Sibiu, Arte veneta, 1966. — R. Pallucchini, Postilla al Bencovich, ibid. — M. Gregori, Un dipinto del Bencovich a Crema, Paragone (Milano), 1977, 323. — K. Prijatelj, Novi podaci o našim baroknim »schiavonima«, Bulletin JAZU, 1981, 1. — *Isti*, Otkriće značajnog Benkovićeve djela u Francuskoj, ibid., 1983, 1. — P. O. Krückman, Federico Bencovich 1677 — 1753, Hildesheim 1988. — A. Brajder, Tragom Benkovićevih slika u dvorcu Pommersfeldenu, Peristil, 1991, 34. — R. Tomić, Novi podaci o Federiku Benkoviću, Kolo, 1992, 4. K. Plj.

BENKOVIĆ, Ivan, slikar (Rečica kraj Karlovca, 12. IV. 1886 — Chicago, SAD, 23. X. 1918). Gimnaziju završio u Karlovcu, a Višu školu za umjetnost i umjetni obrt 1911. u Zagrebu (B. Čikoš-Sesija, M. Cl. Crnčić). Iste godine nastavlja studij na Akademiji u Beču, sljedeće godine u Parizu, a potom odlazi u Ameriku. Preporukom N. Tesle zapošljava se u New Yorku kao ilustrator novina »Hrvatski svijet«, a u Chicagu ilustrira tjednik